

NYHETER FÖR ARBETSLIVSMUSEER

**Kunskaps-
centrum för
arbetslivs-
museer**
s. 2

**Museimässan
2014**
s. 2

**Söka pengar
workshops
2014**
s. 4

Årets Arbetslivsmuseum 2013

S/S Trafik, Hjo, har utsetts till Årets Arbetslivsmuseum 2013. S/S Trafik utgör en unik spillra av en svunnen transporthistoria som hade stor betydelse för landets utveckling. På den K-märkta ångaren kan dagens besökare studera hur man färdades för drygt hundra år sedan.

Ångaren S/S Trafik gick sträckan Hjo – Hästholmen från 1892 till 1959, då fartyget under ett antal år användes som kafébåt. Efter att fartyget hade sjunkit i Hjo hamn var det planerat att hon skulle gå till skrotning men efter en namninsamling initierad av Signe Carlsson i Hjo räddades fartyget. Ett gigantiskt arbete på ca 30 000 ideella timmar lades ner på fartygets upprustning. Vissa arbeten lejdes bort till Sjötorps varv där fartyget låg i fem år. S/S Trafik har aldrig genomgått några märkbara förändringar sedan fartyget byggdes 1892 och det gör ångaren unik.

Målsättningen vid upprustningen var också att inga förändringar skulle göras, utom de som myndigheterna krävde. Pengar till projektet samlades in genom olika aktiviteter såsom andelsförsäljning, lotterier, souvenirförsäljning och loppmarknad. 1977 gjorde S/S Trafik en bejublad återfärd till hemmahamnen i Hjo. S/S Trafik är för många förknippad med angenäma minnen och massor av människor var där för att häls sin gamla båt välkommen hem. S/S Trafik gör ca 20-25 reguljära turer under sommaren till Visingsö, Vadstena och Hästholmen. Kortar rundturer och jazzturer görs också. Fartyget vårdas och drivs av föreningen Sällskapet S/S Trafiks Vänner som har ca 600 medlemmar. Förutsättningen för verksamheten är och har alltid varit att alla jobbar gratis.

Nyheter från webben

Nu är det klart att Årets **industriminne 2013** är Lapphyttan i Norberg. Utmärkelsen delas ut av Svenska Industriminnesföreningen – SIM. Överlämnandet äger rum den 12 september kl. 19.00 vid Mimerlaven i Norberg i närvaro av bland andra landshövding Ingemar Skogö. Ur Svenska Industriminnesföreningens motivering: för ”epokgörande forskningsinsatser, återtagande av praktisk kunskap och nyskapande arbete för att levandegöra medeltida storskalig järnhantering”.

Nya Lapphyttan i Norberg är en rekonstruktion som används för att utforska och levandegöra de medeltida arbetsprocesserna. Efter niohundra år tappas nu åter flytande järn och slagg på medeltida vis.

Manustävling:

Mitt liv – mitt arbete

Skriv en bok och vinn 30 000 kronor. Den ska handla om ditt liv med tyngdpunkt på yrkeslivet. Tävlningen är öppen för alla och arrangeras av föreningen Liv i Sverige i samarbete med Arbetets museum, Norrköping. Läs mer på www.arbetsam.com

Du har väl gillat ArbetSam och Arbetets museum på Facebook!

Kunskapscentrum för arbetslivsmuseer

Foto: Maria Eberfors

För ett år sedan utsågs Kjell Nordeman av Arbetets museums vänförening till Årets Arbetsmyra. Ett år senare har vi anställt honom för att hjälpa till att bygga upp ett kunskapscentrum för arbetslivsmuseer på Arbetets museum i Norrköping. Kjell kommer att tillträda sin tjänst 1 januari 2014.

Kunskapscentrum för arbetslivsmuseer är en treårig satsning där vi framför allt skall satsa på två kunskapsområden, museikunskap och teknisk kunskap kopplad till det område som respektive museum berättar om. Under vårvintern kommer vi att starta en omfattande kursverksamhet. Varje år kommer åtta tvådagarsutbildningar att genomföras. Målet är att så mycket som möjligt av utbildningen skall kunna erbjudas kostnadsfritt. Första steget blir att starta Lilla museiskolan som är en tvådagarskurs för verksamma på arbetslivsmuseer; styrelser, aktiva och anställda. Syftet

med museiskolan är att utbilda i de ämnen som behövs för att göra ett bra museiarbete. Föremålshandling, utställningsbyggande, arkivhantering, pedagogik, ekonomi, program och marknadsföring är några ämnen som kommer att finnas på schemat. Inom delområdet tekniska kunskaper kommer vi att arbeta branschvis. Ett samarbete med textilmuseerna har initierats för att identifiera vilka kunskapsbehov man har där. Andra områden vi kommer att arbeta med är exempelvis sjöfart, järnvägstrafik, lufttrafik, grafisk verksamhet, skogsindustri och järnhantering. Den populära konferensen om vattenmaskiner kommer att fortsätta. Vattenmaskiner IV planeras i Uppland våren 2014.

Men redan nu kan ni kontakta Kunskapscentrum för Arbetslivsmuseer och berätta om vilka behov som finns för ert museum eller er verksamhet. Kontakta Torsten Nilsson, 011-23 17 26 eller torsten.nilsson@arbetetsmuseum.se

För att visa ett levande kulturarv krävs stora kunskaper. Lancashirehärd i Karmansbo. Foto: Torsten Nilsson

Museimässan

upplev ett museum

Läs mer på www.museimassan.se

Öppettider: 24 januari 11-17   Fri entré
25 januari 11-16   Fri entré

För tredje året i rad arrangerar Arbetets museum tillsammans med ArbetSam Sveriges enda nationella museimässa! I Norrköping samlas museer, branschfolk och intresserad allmänhet för att upptäcka, lära och inspireras.

Mässan pågår i två dagar och bjuder på möjlighet att bekanta sig med minst 20 museer, föreläsningar, invigning av utställningen Årets Arbetslivsmuseum och utdelning av pris till Årets Arbetsmyra.

Film från 2013 finns på YouTube sökord: Museimässan 2013.

VÄLKOMMEN

TILL
”GJUTARNATTA PÅ HYLTTÉNS” i Gnosjö

Onsdagen den 20 november
Mellan kl. 17.30 – 20.30

- Gjuteriet visas under produktion (gjutning sker kl 18, 19, 20).
- Hyltténsfabriken är öppen för allmän visning, där ett flertal maskiner kommer att snurra.
- Smidesteknik visas i smedjan.
- Lodbod och modellverkstad, öppnas för visning.
- Gåröströms museum håller öppet hela kvällen.
- Lokala konstnärer ställer ut.

Musikunderhållning

Servering av glögg, pepparkakor och varm korv!

Entré 40:-
Barn och ungdom upp till 19 år gratis.

Hyltténstiftelsen
www.industrimuseum.gnosjo.se

Julmarknad

Pappersbruksmuseet i Frövifors

Lördag-Söndag 23-24 november kl.11-17

- *70-tal utställare, hantverkare, föreningar m.fl.
- *Entréavgift (Barn fritt inträde)
- *Utlotning av fina julklappar.
- *Underhållning
- *Tävlingar
- *Kaffeservering
- *Korv och viltkebab

Välkomna att julhandla i en
unik miljö!

Frövifors
Pappersbruksmuseum
Tel: 0581-372 09
www.froviforsmuseet.com

Söka pengar workshops

Behöver ni pengar till ert museum eller vill ni ha nya idéer på hur verksamheten kan finansieras och projekten finansieras? Arbetets museum och ArbetSam kommer under januari och februari 2014 att erbjuda Söka pengar workshops på olika platser.

Att delta i en workshop kommer att vara kostnadsfritt. Vi lär oss mer om hur Riksantikvarieämbetets projektbidrag fungerar, hur man skriver ansökan och

diskuterar olika finansieringsmetoder. Vill ni vara med på en workshop eller skulle ni vilja vara värd för en Söka pengar workshop?

Kontakta i så fall Torsten Nilsson, 011-23 17 26 eller torsten.nilsson@arbetetsmuseum.se

Viktiga datum:

30 november	Hjulmarknad i Magasin 9, kl 11-16	Stockholm
24-25 januari	Museimässan	Norrköping
4-5 april	ArbetSams Museidagar med årsmöte	Linköping
8-10 april	Riksförbundet Sveriges museer och Riksantikvarie- ämbetet vårmöte. Tema: Tell me more	Umeå
27 april	Tågsläpp	Över hela Sverige
18 maj	Internationella museidagen. Tema: Museum collections makes connections	Över hela Sverige

Arbetets museum

ArbetSam

Arbetslivsmuseernas Samarbetsråd